

Lietuvos Respublikos Seimo narių balsavimų analizė naudojant daugiamačių skalių ir homogeniškumo analizę

T. Krilavičius, Informatikos fak., Vytauto Didžiojo universitetas ir Baltijos pažangių technologijų institutas, t.krilavicius@gmail.com

V. Morkevičius, Politikos ir viešojo administravimo institutas, Kauno technologijos universitetas, vaidas.morkevicius@gmail.com

Šiame pranešime pristatomi Seimo balsavimų analizės tyrimai taikant daugiamačių skalių (MDS) ir homogeniškumo (homogeneity) analizę (de Leeuw ir Mair, 2009). Politologiniai šio tyrimo aspektai, pvz. ar Seimo narių balsavimams turėjo įtakos 2009 m. viduryje įvykęs Tautos prisikėlimo frakcijos skilimas, buvo pristatyti (Morkevičius, Krilavičius, 2009; Morkevičius 2010; Krilavičius, Morkevičius, 2010). Čia mes aptariame techninius ir metodologinius darbo aspektus. Aptariami visi darbo etapai: naudoti įrankiai, balsavimų kodavimas, panašumo įvertinimo matai, balsavimų (ne)skaidymas loginiais periodais, MDS ir homogeniškumo analizės dimensionalumas bei įvairūs gautų rezultatų vizualizavimo būdai. Tyrime naudojami 2008-2012 metų Lietuvos Respublikos Seimo (LRS) balsavimai nuo I eilinės sesijos (2008 m. lapkričio 17 d.) iki III neeilinės sesijos pabaigos (2010 m. vasario 11 d.) – iš viso 3568 balsavimai. Tyrime parodoma, kad skirtingi balsavimų kodavimai ir balsavimų profilių panašumo įvertinimo matai daro reikšmingą įtaką galutinam MDS rezultatui. Siūlomas sprendimas – homogeniškumo analizės taikymas, nes taip išvengiama subjektyvumo parenkant balsavimų kodavimus ir balsavimų profilių panašumo įvertinimo matus. Taip pat lyginami skirtingi homogeniškumo analizės rezultatų vizualizavimo metodai: objektų¹ atvaizdavimas 2-matėje ir 3-matėje erdvėse (object plot), minimalaus jungimo medis objektams (span plot), objektų centroidų jungtys su objektais 2-matėje ir 3-matėje erdvėje (star plot), Voronojaus mozaikos (Voronoi plot) ir kiti.

Pranešimas baigiamas rekomendacijomis darbams su socialinių mokslų duomenimis bei tolimesniais tyrimo planais, pvz., balsavimo kitimo aptikimo analize.

Literatūra

Jan de Leeuw and Patrick Mair. Gifi Methods for Optimal Scaling in R: The Package homals. Journal of Statistical Software, 31(4), 2009. p. 1-20. URL <http://www.jstatsoft.org/v31/i04/>.

T. Krilavičius and V. Morkevičius. Kaip balsuoja naujasis Seimas? Erdvinių konfigūracijų sudarymas ir interpretacija . Socforumas, 2010. 2 p.

V. Morkevičius and T. Krilavičius. Kaip analizuoti Seimo narių balsavimus? Metodologinės pastabos . Socforumas, 2009. 2 p.

V. Morkevičius. Neideologinis Seimas? Statistinė svarbių 2004-2008 m. kadencijos Lietuvos Seimo balsavimų analizė. Partinės demokratijos pabaiga? Politinis atstovavimas ir ideologijos , Ainė Ramonaitė (sud.),. Vilnius: Versus aureus. 2009. p. 53-87.

¹ Objektai balsavimų analizėje yra Seimo nariai.